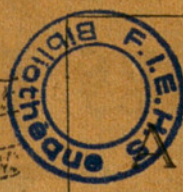


CANIGÓ



W.E.

FABAJO CATALUNA!
el crit franquista de cada dia

ARRIBA ESPANA...
el crit franquista del 19 de juliol

Bulletin d'Information de la "Societe Francaise des Amis de la Catalogne"
25, rue Roquetaine - Tél. 229.83
TOLOSA DE LANGUEDOC

L'homenatge de la intel.lectualitat francesa a la cultura Catalana La Universitat de Tolosa investeix doctor « honoris causa » a Mestre **Pompeu FABRA**

L'HOMENATGE al Mestre

LA Universitat de Tolosa va rebre fa pocs dies a Pompeu Fabra l'homenatge màxim que pot tributar a un intel·lectual estranger: nomenar-lo doctor « honoris causa », acollir-lo espiritualment i honoríficament en el seu claustre i conferir-li els honors doctorals com a penyor d'admiraçió, de respecte i d'estima per a la seva persona i per la seva obra cultural.

Els catalans estem orgullosos d'aquest gest dels universitaris tolosencs i l'aproven amb alegria i emoció. Car per nosaltres Pompeu Fabra representa la Llengua Nacional i l'homenatge que li reteren ahir els intel·lectuals occitans ens apareix no solament com un acte d'afectuos respecte al Mestre, sino com una prova de simpatia a la nostra pàtria. Mai no podrem oblidar que en l'acte solemne d'investir el Mestre de les insignies doctorals, l'orquestra interpretà « Els Segadors » i que el claustre universitari en pos, les autoritats franceses sense excepció, catalans i no catalans, tothom escoltà a peu dret l'himne nacional català. Quan el nazi-fraquisme espanyol persegueix la nostra llengua i tirantza la nostra pàtria, la República Francesa exalta públicament les glories dels nostres homes més il·lustres.

Occitània i Catalunya, coincidents espiritualment en tants aspectes, es trobaren novament ahir a l'amfiteatre de la Facultat de Lletres tolosenca i segellaren davant el restaurador de la llengua catalana un nou pacte de fraternitat i simpatia. Barcelona, avançada intel·lectual de França al Migdia i Tolosa, avançada intel·lectual de Catalunya a França, estan unides per vincles massa profunds i massa cordials perquè puguin apartar-se l'una i l'altra del meridià espiritual que les uneix.

Pompeu Fabra ha rebut l'homenatge de la intel·lectualitat llenguadociana a la qual s'havia adherit, amb no menys fervorosa simpatia, la intel·lectualitat francesa de Tolosa. I la bella capital del Llenguadoc, representada per la il·lustre i simpàtica figura del seu alcalde popular Josep Badiou, s'associà a l'homenatge rebent solemnement Pompeu Fabra a la Sala dels Il·lustres del Capítol.

Catalunya reagraia de tot cor els tolosencs d'aquests honors al Mestre estimat. Ell ha donat bellesa i vigoria a la Llengua Nacional i, per ella, per la seva vitalitat, per la seva riquesa, per la seva gràcia, per la seva música i per l'amor que respecta en el cor dels catalans, Catalunya és més viva que mai MALGRAT L'ECLIPSE EPISODIC DE LA TIRANIA NAZI-FRANQUISTA.

I els catalans de l'exili, els de les presons falangistes, els que allà baix esperen la nova aurora de la Llibertat, criden avui amb nosaltres, Visca Pompeu Fabra, Visca la Llengua Catalana, Visca la República Francesa.

UNA cosa tan naturalíssima com celebrar una Festa Major a honor de la Llengua que de tant usar-la hom ja no hi pensa, agafa als ulls dels pobles que en gaudeixen pacíficament l'us, l'aspecte de cosa extraordinària i mai vista. Cal dir vegades la persecució i l'opressió per donar-nos del valor de la llibertat; cal la carestia per fer cabal de la benedició que és el nostre pa blanc de cada dia. I calia fer festa per celebrar la nostra llengua, sobretot quan qui l'honorava era el poble que ens havia acollit i precisament en l'home, en el Mestre que ens l'havia feta transparent i neta com un cristall després de segles de decadència.

Pou així com tots prenguérem part amb l'alegria al cor en els actes que se celebraren a honor de Mestre Pompeu Fabra amb motiu d'esser-li conferit el títol de Doctor Honoris Causa per la Universitat de Tolosa.



L'acte de la investidura

El dijous dia 5, a les cinc de la tarda, una brillant comitiva d'amples togats vermells i grocs, portant al mig la prima figura civil de Peü Fabra travessava el pati enclostrat de la Universitat tolosenca ple d'una multitud somrient com si cadascu considerés seu l'honor que s'anava a fer al més grand dels nostres.

El gran amfiteatre de la Facultat de Lletres de Tolosa era ple; a primera fila l'arquebisbe Mgr Saliège; més endarrera l'abbé Saivat; un oficial americà, i tothom. En l'entrada, acompanyant Mestre Fabra el Rector de la Universitat Dr. Dottin, el degà Dr. Faucher, el Comissari de la República M. ertaux, el Prefecte M. Vernet, M. Jean Cassou i les quatre Facultats en ple. A Barcelona escriuriem que la sala presentava un aspecte brillantíssim. I ací també.

En un cas com aquest cal que algú motivés els honors que es van a conferir i ou el poeta rossellonès Josep Sebastià Pons, professor de Llengua i Literatura Espanyoles, et que llegí l'elogi de Mestre Pompeu Fabra. Voldriem, si fos possible, reproduir-lo íntegrament; ell no solament justifica els honors i l'estima a la nostra parla, ans l'amor de tot un poble per l'home que li ha deslligat la llengua i que li ha enriquit i que l'ha feta apta a totes les disciplines de l'esperit, als graus més elevats de la cultura des de la poesia a les qüestions més obstruses.

Evocà primer una anècdota del President Azana quan Parí 1939 va venir (ens costa de dir) a anar a Barcelona amb els intel·lectuals madrilenys i de sorprenent de veure un filòleg — el nostre filòleg — aplaudit per la multitud. Passades les hores revista a l'obra del Mestre re-

oteri un sopar al nou doctor. L'únic no francès que hi assistia era l'homenatjat. El Dr. Daniel Fauchó pronuncià el discurs d'ofertament.

Els dies 6 i 7

L'endemà, divendres, a les 5 de la tarda, Pompeu Fabra era nomenat membre del Consell de Direcció de l'Institut d'Estudis Occitans.

A les 6, al Centre d'Estudis « Tolosa-Barcelona » i convocada per Acció Catalana Republicana de Tolosa, tingué lloc una conversa pública sobre la « Defensa de la Llengua Catalana » que reuní un públic nombrosíssim de catalans de tots els partits a l'entorn del nostre Mestre.

Es discutiren en un ambient animat i cordialíssim els millors mitjans a emprar per a la reinstauració de la llengua catalana quan tornem a casa nostra i les mesures a prendre des d'ara. Tothom convingué en la necessitat de sovintejar aquestes reunions per a estructurar un pla seriós i eficaç de treball.

El dissabte a la tarda Mestre Fabra visità oficialment l'Exposició del Llibre Català del XIX, on fou rebut per la Directora de la Biblioteca Mlle. Ardouin per la senyoreta Viart, bibliotecària i pel nostre amic i col·laborador Alfons

L'homenatge popular

EL DIA 8

El dissabte a la tarda, com escau, els deixebles de Pompeu Fabra, a l'exili, és a dir, tots els catalans, els de Tolosa senten varen fer-li l'homenatge de llurs signatures recollides en un paquet de fulls, en una coberta i tot plegat en una cartera lligada amb cintes de les quatre barres i decorada i aquesta, amb tres dibuixos de Camps Vicent que representen els dos escuts de Catalunya i Llenguadoc, un nu de dona a l'interior i a la contra-coberta una entonxa aguantada per una mà i un braç, que llumina un llibre obert. La coberta interior porta una guaixeta d'A. Ferran — una bandera francesa resguardant la flama d'una llàntia en un temporal desfet de vent, i amb el lema « Contra el vent de Ponent heu preservat la flama ».

Fou llurat aquest album, en nom de les dones catalanes, per la Sra. Maria Baldo amb un escaent discurs, i la nostra companya de redacció Pilar Petit llegí les adhesions nombroses entre les quals recordem les de Lluís Nicolau d'Oliver, Rovira i Virgili, Claudi Armella, Ferran Cuitó, Felip Elias, Lladó Figueras... No cal dir que acompanyant tot això hi havia un vi d'honor.

A la nit Pompeu Fabra assistí al festival folklòric basco-català al Plaza. El rebia i li feia els honors el ministre basc Sr. Elioodoro de la Torre i un grup de bascos i catalans.

ELS DIES 8 i 9

El diumenge, altre vi d'honor, aquest cop al Casal Català, que el dedicava al Mestre Pompeu Fabra i als bascos i catalans. L'ofertí el secretari Sr. Borràs i contestaren els Srs. Heliodoro de la Torre i Pompeu Fabra. Molt animat.

I el dilluns, recepció i vi d'honor dels grups basc i català a « La Victoire », amb parlaments dels Srs. Pierre Dumas, de la Torre i Pompeu Fabra.

I el dimarts fressc com una rosa a pesar de tants honors i tants anys d'honor, als 77 anys d'edat, acompanyat de les seves esposa i filla a les quals hem de rebre també des d'ací el nostre homenatge, nostre Pompeu Fabra — el senyor Honorables — ens rebé en un moment de pau per reprendre les noves grans obres — una de les quals ens té promesa per a les nostres « Edicions FOC-OU ».

LA NACIO en l'Europa nova

per A. ROVIRA i VIRGILI

En mig de les velles polèmiques espanyoles sobre les qüestions catalanes i bascos, els centralistes deien sovint: « El món va cap a la unitat i fins els Estats federals tendeixen a augmentar les facultats del poder central; per tant, les reivindicacions de Catalunya i Bascònia són un dèplorable anacronisme de gent pertorbada per somnolis històrics i per vanitats localistes. » Heu's aci la insistent canço que, de omnibus terra, els catalans i els bascos hem de sentir. El principi de les nacionalitats que nosaltres invocàvem era considerat per aquella gent com un principi reaccionari sortit de la cendra dels sepulcrs, de la pols dels arxius i de les cabories d'uns megalòmans ridicols. Al, aquells discursos de Melquíades Aiyaroz i aquells articles de « Maestro » Burell en temps de la primera Solidaritat Catalana!

partida entre Prússia, Rússia i Austràlia. Sèbia es convertia en Iugoslàvia per la unió amb Croàcia i Eslovènia, pobles germans. Romania era completada amb la regió de Transilvania. El poble txec i el poble eslovac apareixien junts dins l'Estat de Txecoslovàquia. Els pobles bàltics — Finlàndia, Letònia, Estònia, Lituània — es convertien en Estats independents, i a través de convulsions, Irlanda avançava cap a la llibertat nacional.

És remarcable: tots els nous Estats sortits de la guerra i els dos principals Estats vençuts — Austria i Alemanya — es constituïen en Repúbliques. A l'Imperi rus, seccions la U. R. S. S., República de Repúbliques. Qüestió el règim unitari i moràrquic i s'alçava el règim nacional i republicà.

En l'Europa de la post-guerra hi havia més Estats i més Repúbliques que en l'Europa anterior. La varietat nacional havia triomfat damunt la unitat centralista. La lesi dels unitaris espanyols quedava desmuntada pels fets

(Segueix pag. 4)

Dades per a una biografia del mestre

TE setanta set anys i és un jove autèntic. Jove de cor, jove d'esperit, optimista, simpàtic. Encara juga al tennis i s'atreveix a excursions alpines. És un gran matemàtic i un excel·lent enginyer cosa que molta gent ignora. En canvi, tothom el coneix com enginyer pacient, insansable i afortunat de la llengua d'una pàtria. Fuma, però, porta pipa de detectiu i té aspecte britànic. És un intel·lectual sense pose, cordal, senzill. Tot un poble l'admira. Potser millor diríem l'estima i el venera. Ha realitzat una obra gegantina sense donar la impressió d'haver fet cap esforç. Catalunya li deu una gran part de la seva vitalitat espiritual...

Pompeu Fabra va néixer a Gràcia el dia 20 de febrer de l'any 1868. Visqué en aquella barriada, aleshores poble dels afores barcelonins, fins a l'edat de set anys. De petit era entremalat i murri com ell sol. Va aprendre les primeres lletres en un col·legi gracienc, del qual avui Pompeu Fabra no recorda altres detalls, sino que el mestre s'encasquetava una barretina negra i que com argument de convenció contra els gaïfards heterodoxos utilitzava una paleta de cuir que al futur filòleg se li apareixia de pro-

porcions francament esfereïdores. En les notes mensuals que el mestre trametia als familiars dels alumnes, corresponen infaliblement a Pompeu Fabra les següents qualificacions: « Aplicacion, buena ». Comportamiento, malo ». En casos molt optimistes el « malo » habitual, era substituït per un « regular » petitet que apavagava tantmateix una bona mica les iras paternals.

L'any 1875 la família Fabra es traslladà a Barcelona per a fixar-hi la residència a causa de l'educació del noi. En Pompeu entrà al « Colegio M'rales » (Primera y segunda « enzenanza ») on va perfeccionar els seus estudis graciencs i preparar-se per al batxillerat. El batxiller el feu al Col·legi Pelfort i, més tard, al Col·legi Mimo del carrer de Jaume Primer.

A l'Institut el noi Fabra es portà seriosament. Estudià a consciència i es revelà amb una predisposició especialíssima per a l'estudi de les ciències exactes. Per això acabat el batxiller, ingressà a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona on feu l'aplicació de la carrera d'enginyer, carrera que els seus pares varen indicar-li com a més apropiada al seu temperament i a les seves aptituds. Després va ingressar a l'Escola d'Enginyers Industrials

on fou sempre un bon alumne. Acabà la carrera als vint-i-dos anys.

Diguem de seguida, entre parèntesis, que Pompeu Fabra era un bon estudiant d'enginyer com hauria estat un bon estudiant de medicina o filosofia i lletres, però que, en realitat, no tingué mai una entusiasta vocació per a la carrera que li escollien els seus pares. Ho demostra un fet important: que mentre estudiava l'ampliació, a la Facultat de Ciències, quan encara no tenia vuit anys, ja havia escrit la seva primera « Gramàtica del catalan modern » que no va poder publicar perquè no trobava editor i perquè no tenia diners per a editar-se la ell.

En arribar a l'Escola d'Enginyers feia compatible els seus estudis de la carrera amb uns grans activitats literàries i musicals, les primeres consagrant-se als 30, el grup organitzador de les primeres audicions de música de Camera a Barcelona. Aquells « trenta » foren els precursors immediats de la Societat Catalana de Concerts que va presidir Nicolau. És intel·lectuals catalans de l'època, sempre donats a la ironia, els anomenaven els « pequesos » car donava la casualitat que els capdavanters de l'Associació musical sudista no eren, precisament, uns gegants.

No feu mai d'enginyer. Junt amb Puig i Cadafalch fundà una Acadèmia de Preparació per a les Escoles d'Enginyers i Arquitectura de la qual fou professor durant molt temps. Un dia, En Serrat i Bonastre, en ocasió de reorganitzar-se l'Escola d'Enginyers de Bilbao, li oferí l'oportunitat d'ingressar al Professorat. Fabra, que aleshores tenia 30 anys, es va decidir i guanyà, per oposició, la càtedra de Química General de l'Escola d'Enginyers de Bilbao, càrrec que ostentà durant dos anys. Tot explicant Química, però, no abandonava els seus treballs filològics, col·laborava a la « Revue Hispanique de Paris » i actuava intensament en l'establiment de les Normes Ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'any 1912 es creà a Barcelona la càtedra de Català i la Direcció de les Oficines Lexicogràfiques de l'Institut i així fou que Fabra tornà a Catalunya per tal d'ocupar dos llocs, que ningú, naturalment, no gosà a disputar-li. Aleshores s'instal·là a Badalona on ha viscut sempre i començà la seva etapa intensiva d'enginyer de la llengua catalana.

A Badalona fou nomenat director de l'Escola d'Arts i Oficis, i mentre estant es llurava a la confecció de les seves obres mestres de la filologia catalana, ja col·laborant amb Manuel de Montoliu en el Vocabulari Aguilo, ja escrivint la Gramàtica Oficial de l'Institut d'Estudis Catalans i el Diccionari Fabra, « una nombrosos manuals i fascicles de divulgació que han publicat les col·leccions populars de l'Editorial Barcino i altres cases d'edició ».

Pompeu Fabra ha fet també de periodista. Prat de la Riba va nviatar-lo a escriure per a « La Veu » uns quants articles sobre nomen gramaticals i més tard, quan « La Publicitat » començà de publicar-se en català, va escriure durant molt de temps unes converses filològiques que tot bon català llegia, que la joventut aprenia i que la major part de lectors retallaven per tal de guardar-les curosament com si fossin pàgines de l'Evangelí de la llengua.

Les « Converses Filològiques » de « La Publicitat » foren editades més tard en un magnífic volum que s'axhaurí de seguida.

Pompeu Fabra, però, ultra el seu títol d'enginyer i els seus coneixements filològics i literaris té en la seva vida unes altres activitats remarcables que convé destacar per llur relació amb el seu dinamisme, la seva vitalitat i el seu aspecte « jove » i les esportives i, especialment, les d'excursionista.

L'inicià a aquestes activitats esportives En Masso i Venós amb el qual i altres companys efectuaven excursions al Pirineu i al Montseny. Pertanyé a la colla d'alpinistes catalans que cada istiu anaven a fer quinze dies de camping als massissos prenenes més elevats. En formaven part, ultra Pompeu Fabra, En Nicolau d'Oliver, el Dr. Bordeu, els germans Arnalot, En Torres, l'Armanós i altres.

Ha estat un gran trepista i ha obtingut per les pistes del Barcelona

durant vint-i-cinc anys. Als 65 encara donava feina a rivals de 30 !

Per descansar de les seves activitats esportives i en un parèntesi de les tasques culturals que l'absorbien, Pompeu Fabra anava cada dia a la Penya Gran de l'Ateneu Barcelonès (la d'En Quim-Borralleres) en la qual es passava pel sedaç més apretat i ac'd tota l'actualitat mundial. I després d'una jornada consagrada a l'esport, al Patronat Universitari, al Consell de Cultura i a l'Institut d'Estudis Catalans, Pompeu Fabra prenia novament el tramvia de Badalona per reunir-se amb la seva família en la simpàtica i senzilla fortaça que el poble l'ofen i en la qual visqué fins a l'exili.

Encara que adscrit políticament a Accio Catalana Republicana (partit que congregà la gran majoria d'intel·lectuals catalans a la Conferència Nacional Catalana) Pompeu Fabra es pot dir que no ha fet mai política. Ha treballat i, tot treballant, ha fet sempre pàtria, amb Majúscula.

Una vegada el partit el posà en candidatura per Barcelona i el poble que elegí el comandant Franco, el capità Sedlès o el Dr. Dolcet no votà a Pompeu Fabra. Errors greus de partits i pobles que un dia o altre es paguen i que han de servir de lliço i d'experiència en l'esdevenidor. (Cal desterrar la política de partit, la demagogia, la improvisació i el sectarisme per implantar una política de responsabilitat sense altre pensament que l'interès superior de la Pàtria. Cal tenir en compte que si els polítics s'entesten a no rectificar sovint és el poble el que rectifica i el que primer hi veu clar. I que consti que en fer aquest incís donem tanta culpa a E. R. C. massa enorgullida aleshores de la

seva força, com als que d'origen A. C. R. que no saberen veure la superior necessitat patriòtica de cercar una entesa amb Francesc Macià.)

Pompeu Fabra que mai no ha sentit cap ambició política no va experimentar cap descens i prosseguí la seva tasca filològica en pro de la llengua catalana amb més dalt que mai.

Pel 6 d'Octubre de 1934 fou empresonat amb els altres membres del Patronat Universitari i durant la guerra de Franco i Hitler contra la República Espanyola i Catalunya, estigué sempre al costat del Govern de la Generalitat. Vingué a l'exili on a viscut consagrat als seus treballs filològics essent un exemple d'optimisme i de fe en el triomf de la nostra causa. Ha acabat una Gramàtica catalana en anglès i una Gramàtica per als Mestres catalans.

En 1940 el President Companys el designà per a formar part del Consell Nacional de Catalunya i pel desembre de 1944 Rovira Virgili l'invità a integrar el Consell Assessor.

Vsqur dos anys a Montpel·lier i en fa quasi tres que resideix a Prades, al cor de la Catalunya francesa, prop del Canigo (l'ascensió del qual ha fet moltes vegades) i prop de Perpinyà que ell estima com una segona capital catalana. A Prades està voltat d'amics i fa sovint tertúlia amb el Mestre Pau Casals amb el qual l'uneix una vetlla i profunda amistat.

Mestre Fabra, Salut !
Que per molts anys poguem seguir treballant per Catalunya i que jo pugui trigar força i haver d'escriure encara molt més per completar la biografia de la vostra figura il·lustre i benamada !
D. de S.

L'home de la legenda

per A. FERRAN

SI Mossèn Alover hagués vist aquesta guerra no se'n hauria pas sentit. Hauria dormit en llit de sorra o bé engorjat i ubac, cadascú en feia un cas: propi distint, ningú no el pensava pas mateixos guais i cap no era segur.

Aleshores va venir l'Home de la Legenda i li va fer un lit nou, senyala els guais i hi posà els punts, realsos o barrats en els indrets convenients, necessaris, o simplement bells, plantà les riberes d'arbres ombrifers i a tenc d'aigua hi posà sorres daurades o herba gerda, n'aixemplà el curs i n'aprofundí, regularitzant-lo, el corrent, hi posà pilots i hi establí la navegació. I aleshores en feu present al Poble perquè poguessin utilitzar-lo el comerç, la indústria, la poesia, els homes pràctics i les notes sentimentals.

Podria, certament, fer-se'n un mèrit i és possible que per allà l'any 3880 es comenci de parlar a casa nostra de Pompeu Fabra com d'un ésser sobrenatural. Perquè la història no és pas acabada: Va venir un dia que els bàrbars de Ponent varen envair la terra i el primer que feren fou colgar les fonts. L'aigua no podia sortir a la superfície; qui en volia, com un modern barber de Midas, havia de fer un sot per trobar-ne unes gotes, i encara, les canyes que en neixien acusaven l'audaç en insultar el Tirà. Però el Tirà no era mort: l'Home de la Legenda l'havia enrotllat de la mar a la muntanya i portant-lo sota el braç havia passat el Pirineu. El Tirà no s'ho pensava pas.

I paral·lel a la Garona, més estret perquè més allargassat amb memòries rigzaguejants, amb braços nombrosos, amb l'ajut dels catalans «extenia com una califa de cristall dringant per tota la superfície de la terra d'Exili i Acolimant perquè allà on hi hagués un cataà pogués beure d'aquella aigua tan clara i fresca.

I quan tornarem, a cantirs, a ferrats, a garras, a botes, amb tota mena d'atrics i Mestre Pompeu Fabra, l'Home de la Legenda, amb el riu de la nostra parla ben enrotllat sota el braç, arribarem a casa nostra, l'instal·larem novament, hi abocarem tota l'aigua que portàvem i el cataà tornarà a sonar clar, cordial, transparent, tendre, vigorós, enèrgic — i si convé irat i autoritari — i tots ens comprendrem encara que no ens entenguem perquè parlem « e » el més bell català del món ».

Per aguantar la moral de la Falange i altres democrats orgànics que ara es donen vergonya de dir-se falangistes, de les altes esferes s'ha llençat l'organ que a Espanya hi entrava tant material americà de canons, tancs i avions. Que s'estava equipant completament deu divisions blindades per a fer la guerra a la U.R.S.S. Que això era qüestió de setmanes.

La Falange s'ho creu tant de bona fe que « Destino » ha hagut de publicar una parell d'editorials al roig viu per a fer-los caure del burro. (Destino que ara fa el resistència !)

A Espanya els americans no hi porten res, però en canvi s'emporten tot el que els donen.

Hi ha uns quants homes d'afers que, a canvi d'uns elogis (elogis que amb molta ganes encara li donen certs diaris americans, sindicats i polí d'Andalusia, el sucre i les potes que conserves que encara queden. No cal remarcar que en això també hi suquen les « Jerarquies ».

El panorama alimentari del poble espanyol de cara a l'hivern proper és presentment esferidor.

Avui Espanya ja és la nació d'Europa on l'ober té més poc pa, més dolent i més car. El pa de raonament té una barreja que ningú sap de què és, que el fa immenjàble. A les dotze hores ja fermenta. Si s'ha d'acudir al mercat negre el pa us costa 12 pessetes 180 francs !!! Un quilo de sucre blanc que solament podeu adquirir-lo al mercat negre. Us costarà 28 pessetes.

Pantalla barcelonina

ELS TEMPS CANVIEN...

El clima moral asfixia la Falange i el caudillo. Això s'ensorra. D'ençà de la victòria democràtica que l'opinio ha canviat notabement i el poble es va tornant més decidit i més audaç, malgrat la repressió.

Els cartells que apareixen a les cantonades, les reunions clandestines, els fuls que circulen de mà en mà, les converses de tertúles i « penyes » en donen la prova. Però hi ha manifestacions públiques als passos del govern, com l'espectacle de cada nit al teatre Victoria. Hi fan una revista en un dels quadros de la qual els artistes canten « L'Emigrant », en català, naturalment. Haurieu de veure allò el teatre s'ensorra d'aplaudiments delirants a peu dret. I cada vespre el quadre en qüestió ha d'ésser repetit tres o quatre vegades...

ESPERANT EL XOFER...

Els pobres freres de Montserrat estan de paga. L'altre dia logaren un xofer per al camió que els fa el trajecte entre Montserrat i la seva finca d'Andorra. El governador de Lleida posa moltes dificultats a la signatura de la seva conuocació de frontera, però per fi, sota paraula dels freres, va signar el passor.

I ara ve el bo. El xofer, quan arriba a Andorra, va desaparèixer engoït per les munt anyes que voregen França. I l'ajudant del xofer hagué d'atornar-se'n a Montserrat sense el xofer emigrat a contar a's freres, desesperats, la mala passada del noi del volant...

« Què li direm, ara, al senyor governador ! » reien tots preocupats. Algu els contestà :
— Diguin-li que ací s'està tant bé, que quan la gent port guilard fa com el xofer...

EXAMEN

Divendres 15 de juny es va examinar un germà de Zurita (Zurita és el secretari de Corra) de vuit assignatures i malgrat estar completament peix de totes, va aprovar com un home.

Un Catedràtic es va indignar (encara hi ha gent que s'indigna de la barra dels falangistes, o millor dit, hi ga gent que ja s'ha torna a indignar), i va protestar.

A la sortida del catedràtic, el propi Zurita l'esperava a la porta de la Universitat amb un grup de falangistes i el pobre catedràtic se'n va sentir de tots colors i, si hagués acabat així rai ! El cas és que també el van apallisar de valent. L'home va refugiar-se a l'interior de la Universitat però va quedar demostrat que la Universitat no es cap refugi si els que ataquen son de la Falange. Dins del recinte el van tornar a mal parlar i maltractar i adhuc, en el mateix despax del Rector, que ho va tolerar, li van arribar al costó.

Els Degans de les Facultats es van indignar de mala manera i van demanar reunió del Claustre, però el Rector que és un democrata orgànic de la Falange, s'hi va negar.

AFERS

Per aguantar la moral de la Falange i altres democrats orgànics que ara es donen vergonya de dir-se falangistes, de les altes esferes s'ha llençat l'organ que a Espanya hi entrava tant material americà de canons, tancs i avions. Que s'estava equipant completament deu divisions blindades per a fer la guerra a la U.R.S.S. Que això era qüestió de setmanes.

La Falange s'ho creu tant de bona fe que « Destino » ha hagut de publicar una parell d'editorials al roig viu per a fer-los caure del burro. (Destino que ara fa el resistència !)

A Espanya els americans no hi porten res, però en canvi s'emporten tot el que els donen.

Hi ha uns quants homes d'afers que, a canvi d'uns elogis (elogis que amb molta ganes encara li donen certs diaris americans, sindicats i polí d'Andalusia, el sucre i les potes que conserves que encara queden. No cal remarcar que en això també hi suquen les « Jerarquies ».

El panorama alimentari del poble espanyol de cara a l'hivern proper és presentment esferidor.

Avui Espanya ja és la nació d'Europa on l'ober té més poc pa, més dolent i més car. El pa de raonament té una barreja que ningú sap de què és, que el fa immenjàble. A les dotze hores ja fermenta. Si s'ha d'acudir al mercat negre el pa us costa 12 pessetes 180 francs !!! Un quilo de sucre blanc que solament podeu adquirir-lo al mercat negre. Us costarà 28 pessetes.

A MONTAUBAN
el dia 29 de juliol tindrà lloc el primer congrés de les J.E.R.E.C. a França.
Joves, Assistihi !

